

Redna sodišča - Latvija

Izvorna jezikovna različica te strani [lv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč splošne pristojnosti v Latviji.

Redna sodišča: uvod

Sodno oblast v Latviji izvajajo **okrožna in mestna sodišča**, **regionalna sodišča** ter **vrhovno sodišče**.

Civilne in kazenske zadeve v Latviji obravnava 40 sodišč, ki so razdeljena na **tri stopnje**: 34 okrožnih oziroma mestnih sodišč (*rajon u vai pilsētu tiesas*), pet regionalnih sodišč (*apgabaltiesas*) in vrhovno sodišče (*Augstākā tiesa*).

Okrožna in mestna sodišča v Latviji so:

- na območju **regionalnega sodišča v Kurzemeju** (*Kurzemes apgabaltiesa*):
  - Okrožno sodišče Kuldīga (*Kuldīgas rajona tiesa*);
  - Mestno sodišče Liepāja (*Liepājas tiesa*);
  - Okrožno sodišče Saldus (*Saldus rajona tiesa*);
  - Okrožno sodišče Talsi (*Talsu rajona tiesa*);
  - Mestno sodišče Ventspils (*Ventspils tiesa*);
- na območju **regionalnega sodišča v Latgaleju** (*Latgales apgabaltiesa*):
  - Okrožno sodišče Balvi (*Balvu rajona tiesa*);
  - Mestno sodišče Daugavpils (*Daugavpils tiesa*);
  - Okrožno sodišče Krāslava (*Krāslavas rajona tiesa*);
  - Okrožno sodišče Ludza (*Ludzas rajona tiesa*);
  - Okrožno sodišče Preiļi (*Preiļu rajona tiesa*);
  - Mestno sodišče Rēzekne (*Rēzeknes tiesa*);
- na območju **regionalnega sodišča v Rigi** (*Rīgas apgabaltiesa*):
  - Mestno sodišče Jūrmala (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);
  - Okrožno sodišče Ogre (*Ogres rajona tiesa*);
  - Osrednje okrožno sodišče v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);
  - Okrožno sodišče Kurzeme v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);
  - Okrožno sodišče Latgale v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa*);
  - Okrožno sodišče Vidzeme v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa*);
  - Okrožno sodišče Zemgale v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa*);
  - Sodišče severnega okrožja v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);
  - Okrožno sodišče Riga (*Rīgas rajona tiesa*);
  - Mestno sodišče Sigulda (*Siguldas tiesa*);

4. Na območju **regionalnega sodišča v Vidzemeju** (*Vidzemes apgabaltiesa*):

- Okrožno sodišče Alūksne (*Alūksnes rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Cēsis (*Cēsu rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Gulbene (*Gulbenes rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Limbaži (*Limbažu rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Madona (*Madonas rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Valka (*Valkas rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Valmiera (*Valmieras rajona tiesa*);

5. na območju **regionalnega sodišča v Zemgaleju** (*Zemgales apgabaltiesa*):

- Okrožno sodišče Aizkraukle (*Aizkraukles rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Bauska (*Bauskas rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Dobeles (*Dobeles rajona tiesa*);
- Mestno sodišče Jelgava (*Jelgavas tiesa*);
- Okrožno sodišče Jēkabpils (*Jēkabpils rajona tiesa*);
- Okrožno sodišče Tukums (*Tukuma rajona tiesa*).

Upravne zadeve obravnavajo:

- okrožno upravno sodišče (*Administratīvā rajona tiesa*);
- regionalno upravno sodišče (*Administratīvā apgabaltiesa*);
- oddelek za upravne zadeve senata vrhovnega sodišča (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).

Okrožno upravno sodišče in **regionalno upravno sodišče** sta v vseh zadevah pristojni za celotno upravno ozemlje Latvije. Okrožno upravno sodišče ima pet sodnih stavb, tj. eno v vsaki sodni regiji (Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera in Liepāja).

Stvarna pristojnost

V skladu z [zakonom o kazenskem postopku](#) so okrožna in mestna sodišča kot sodišča prve stopnje pristojna za vse kazenske zadeve. Okrožno sodišče Vidzeme v mestu Riga je na prvi stopnji pristojno za kazenske zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti. O celoviti pritožbi (*apelācija*) zoper odločbo okrožnega ali mestnega sodišča odloča regionalno sodišče kot pritožbeno sodišče. Zoper sodbo katerega koli nižjega sodišča je mogoče vložiti pritožbo zgolj glede pravnih vprašanj (*kasācija*) pri senatu vrhovnega sodišča. Na okrožnih in mestnih sodiščih kazenske zadeve obravnava sodnik posameznik. Če je kazenska zadeva še posebno zapletena, lahko predsednik sodišča prve stopnje določi, da jo mora obravnavati senat treh sodnikov. Pravna sredstva v kazenskih zadevah (bodisi celovite pritožbe bodisi pritožbe glede pravnih vprašanj) obravnava senat sodnikov.

V skladu z [zakonom o civilnem postopku](#) so za civilne zadeve na prvi stopnji pristojna okrožna in mestna sodišča, razen če je po zakonu pristojno regionalno sodišče. Zahtevke za izvršitev nespornih zahtevkov (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) in izvršitev obveznosti na podlagi obvestila sodišča (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*) obravnava zemljiškoknjižni urad zadevnega okrožnega ali mestnega sodišča. Regionalna sodišča kot sodišča prve stopnje obravnavajo:

- postopke v sporih glede lastništva nepremičnin, razen razdelitve premoženja med zakoncema;
- postopke v sporih, ki izhajajo iz obligacijskega prava, kadar znesek zahtevka presega 150 000 LVL;
- postopke v zvezi z zaščito patentnih pravic, blagovnih znamk in zaščitenih geografskih označb;
- postopke v zvezi s plačilno nesposobnostjo in likvidacijo kreditnih institucij.

Če je v zadevi združenih več zahtevkov in so nekateri od njih v pristojnosti okrožnega ali mestnega sodišča, drugi pa v pristojnosti regionalnega sodišča ali če je okrožno ali mestno sodišče sprejelo nasprotno tožbo, ki je v pristojnosti regionalnega sodišča, zadevo v skladu z zakonom o civilnem postopku obravnava regionalno sodišče. Regionalno sodišče v Rigi je na prvi stopnji pristojno za civilne zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti. Na sodiščih prve stopnje civilne zadeve obravnava sodnik posameznik, pravna sredstva (bodisi celovite pritožbe bodisi pritožbe glede pravnih vprašanj) pa obravnava senat sodnikov.

Zadeve v zvezi z upravnimi kršitvami obravnavajo okrožna oziroma mestna sodišča in regionalna sodišča, ki so pristojna za civilne in kazenske zadeve. V skladu z [latvijskim zakonikom o upravnih kršitvah](#) se odločba, ki jo izda višji organ, lahko izpodbija pred

okrožnim ali mestnim sodiščem. Pravno sredstvo zoper odločbo sodnika okrožnega ali mestnega sodišča se lahko vložijo pri regionalnem sodišču, če latvijski zakonik o upravnih kršitvah to izrecno določa. Zoper odločbo pritožbenega sodišča v postopku za ugotavljanje upravnih kršitev se ni mogoče pritožiti. Učinkovati začne na dan, ko je izdana.

V skladu z [zakonom o upravnem postopku](#) je za upravne zadeve na prvi stopnji pristojno okrožno upravno sodišče, če zakon ne določa drugače. Če zadevo obravnava okrožno upravno sodišče kot sodišče prve stopnje in mora preveriti informacijo, ki vključuje vprašanje državne tajnosti, se zadeva obravnava v sodni stavbi okrožnega upravnega sodišča v Rigi. Če zakon določa, da upravno zadevo na prvi stopnji namesto okrožnega upravnega sodišča obravnava regionalno upravno sodišče ali oddelek za upravne zadeve senata vrhovnega sodišča, je treba zadevno vlogo vložiti pri regionalnem upravnem sodišču oziroma senatu vrhovnega sodišča. Stranka v postopku zaradi upravne kršitve lahko vložijo celovito pritožbo zoper sodbo ali stransko sodbo sodišča prve stopnje, razen če zakon določa, da pritožba zoper sodbo ni mogoča ali da je mogoča le pritožba glede pravnih vprašanj. Zoper sodbo okrožnega upravnega sodišča, ki še ni začela veljati, se lahko vložijo pritožbe pri regionalnem upravnem sodišču. Stranka v postopku zaradi upravne kršitve lahko zoper sodbo ali stransko sodbo pritožbenega sodišča vložijo pritožbo glede pravnih vprašanj, če je sodišče v postopku kršilo materialne ali procesne določbe ali prekoračilo svoje pristojnosti. Na sodišču prve stopnje upravne zadeve obravnava sodnik posameznik ali senat sodnikov, pravna sredstva (bodisi celovite pritožbe bodisi pritožbe glede pravnih vprašanj) pa na pritožbenem sodišču obravnava senat sodnikov.

V skladu z [zakonom o patentih](#) regionalno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje zadeve v zvezi s pravnim varstvom izumov v civilnih postopkih:

- zadeve v zvezi s ponovno vzpostavitvijo pravic do patenta;
- zadeve v zvezi z razveljavitvijo patenta;
- zadeve v zvezi s pravicami prejšnje uporabe;
- zadeve v zvezi s kršitvijo patenta;
- zadeve v zvezi z razglasitvijo kršitve patenta za nično in neveljavno;
- zadeve v zvezi s podelitvijo licence, določitvijo pogojev ali izpolnjevanjem licenčne pogodbe;
- zadeve v zvezi s pravico do odškodnine zaradi nemožnosti javne uporabe izuma.

V skladu z [zakonom o modelih](#) regionalno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje spore v zvezi s pravnim varstvom modelov:

- spore v zvezi s priznanjem pravic do modela;
- spore v zvezi z razveljavitvijo registracije modela;
- spore v zvezi z nezakonito uporabo modela (kršitev modela);
- spore v zvezi s podelitvijo licence, določitvijo pogojev ali izpolnjevanjem licenčne pogodbe.

Vrhovno sodišče sestavljajo **senat**, ki je sestavljen iz treh oddelkov (oddelek za civilne zadeve, oddelek za kazenske zadeve in oddelek za upravne zadeve), in dve **zbornici** (zbornica za civilne zadeve in zbornica za kazenske zadeve). Zbornici obravnavata celovite pritožbe zoper sodbe, ki so jih na prvi stopnji izdala regionalna sodišča. Senat obravnava pritožbe glede pravnih vprašanj zoper vse sodbe okrožnih oziroma mestnih sodišč in regionalnih sodišč. Je sodišče prve stopnje v zadevah, ki se nanašajo na odločitve sveta državnega urada za revizijo (*Valsts kontroles padome*), sprejete v skladu s postopkom iz člena 55 zakona o državnem uradu za revizijo. Postopke v zbornicah vodi senat treh sodnikov. V senatu vrhovnega sodišča zadeve obravnava senat treh sodnikov, v nekaterih z zakonom določenih primerih pa senat v razširjeni sestavi.

Pravne zbirke podatkov

Ime in URL zbirke podatkov

[Portal nacionalnih sodišč](#)

[Vrhovno sodišče](#)

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine zbirke podatkov

Portal nacionalnih sodišč vsebuje izbor sodb vseh rednih sodišč v civilnih in kazenskih zadevah ter tudi sodbe upravnih sodišč. Informacije so na voljo v oddelkih *Tiesu nolēmumi* („Odločbe sodišč“) in *E-Pakalpojumi* („e-storitve“).

Na portalu vrhovnega sodišča je arhiv odločb sodne prakse, ki vsebuje tako aktualne odločbe senata kot tudi zbirke odločb sodne prakse. Informacije so na voljo v oddelku *Tiesu informācija* („Sodne informacije“).

Ozadje

Informacije, objavljene na portalu nacionalnih sodišč, ter odločbe in zbirke odločb sodne prakse senata, objavljene na portalu vrhovnega sodišča, so trenutno na voljo samo v latvijskem jeziku.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 08/06/2015